Broj 35. Pula, u četvrtak dne 27. agusta 1908. God. XLI.

Oglasi, priposlani itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cienika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrieme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija".

Čekovnog računa br. 847'848.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari". Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.
Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju, nefrankirani ne primaju.
Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } na godinu ili K 5—, odn. K 2·50 na pol godine.
Izvan carevine više poštarina.
Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koli u Puli, toli izvan iste.
Uredničtvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr.« (Via Giulia br. 1), kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

Živio Laginja!

„Dan se poznaje po sjaju sunca, proljeće po ugodnom mirisu nježnog cvieća, a narodi se odlikuju, ciene i poznaju po vriednosti njihovih sinova".

Dr. Matko Laginja izašao je iz puka, a puk ga nazivlje svojim vrlim ocem.

Već dugih 25 godina on diže, svoj jaki, iskren i rodoljubni glas na obranu potištenih. Dvadesetpet godišnjica njegovog izbora na zastupničku čast nesmije proći bez jedne dostojne uspomene, koja će biti kao ugodan miris divnog cvieća, jer njegova djela pokazuju nam koliko je lijepa, koliko je plemenita njegova duša.

Punim pravom od služi primjerom — dao Bog da bi ga mnogi nasljedovali — ostalim sinovima našega naroda. Sav njegov život sjajnim nam je dokazom zlatnog njegovog značaja; nema časti, ni vlasti, te bogatstva pred kojim bi se on ponizio i zatajio njegovo uvjerenje i njegovo čuvstvo napram omiljenom mu narodu, čija je dika i ponos. Njegova svjetla djela, sile na poštovanje njegove protivnike, čija se protivnost uništuje pred velikim njegovim poštenjem. A poštenje mu je uvjek bilo i svediljj mu je putokaz po uzburkanom moru sviela.

On je ono sunce koje je oživilo te podalo nov život hrvatskom puku Istre.

On ga je učvrstio u dobrom djelovanju. Laginja nije se opasao ubojnom sabljom te navjestio bratoubojnu borbu u Istri, već se je oboružao oružjem mira i ljubavi za voditi svoj narod po putu napredka.

On je zagovarao sjedinjenje Slavena, te su mu zato zahvalni svi sinovi slavnog ovog naroda od najbližih do najodaljenijih krajeva.

Istarski će se narod sjećati uvjek na svoga oca i vodju, te će njegovo ime biti poznato i kasnijim njegovim potomcima.

Niko Mardešić.

Dr. Matku Laginji.

Nè Ti ne ćeš pljeska niti tražiš slave
Ni lovora nećeš oko Tvoje glave,
A Ti sve si svoje žrtvovao rodu
Na veljem oltaru za njeg'vu slobodu.

Gospodo Latini — počeo si davno —
I mi smo vam pleme ponosno i slavno
Do sada je bila Vaša sretna hora
Gdje je naše sunce, gdje je naša zora?

Širio si svjetlo — — danas dan je vedri
Naša ladja sretno našim morem jedri,
Gospoda Latini veće kolvu dižu
A Hrvati eto svome cilju stižu!

Nè Ti ne ćeš pljeska niti tražiš slave
Ni lovora ne ćeš oko Tvoje glave — —
Zalud kad u slavlju podiže Te ruka
Žuljava i harna istarskoga puka!

U Zadru, u kolovozu 1908.

Rikard Katalinić Jeretov.

Za kulturni i gospodarski napredak Istre.

(Svršetak).

Popravak postojećih svetionika.

Portobuso, Saudrija, otok sv. Ivana u Pelagu, Umag, školj Marmi, Peneda, školj Kabula, Pol-Valle, Sv. Petar, Punta Del Dente, Ert Merlera, Verudella, Pljuvnik, Pegolotta, Punta Ubac, Punta crna, Krk, Malinska, Vrbnik, Baškanova, Punta Negrito, Ika, Opatija, Volosko, Galiola, Ert Prestenice, Garbe na Susku, Šilo, otok Prvić, otok Mortar, Koludarc, Cikat, Sv. Petar Ilovik.

Nove gradnje.

Plitčina Mula kod Milja svjetleću bovu; Sv. Ivan kod Saudrije lučki oganj; Punta grossa svjetleću bovu; Portorose lučko svjetlo; Zambratia lučko svjetlo.

Plitčina Fojága svjetleći stup; Vestre lučko svjetlo; veliki brist lučko svjetlo; plitčina Kosada svjetleću bovu; otok Grongeza svjetleći stup; Plitčina Rankon svjetleću bovu; pogibeljna plitčina kod Porera stup sa micajućim se svjetlom; Rt Masnak kod Plomina svjetleći stup; Plomin lučko svjetlo; otok Fenera i Rabac lučki oganj; Košljun svjetleći stup; Sv. Lovreč-Dajla svjetleći stup; Funtane lučko svjetlo; Kunj svjetlo na mulu; Bado lučko svjetlo; Karnica lučko svjetlo; Omišalj lučko svjetlo; otok Levrera svjetleći stup; Ustrine lučko svjetlo; Mošćenice lučko svjetlo; otok Seka svjetleći stup; Sv. Martin na Lošinju lučko svjetlo; Punat lučko svjetlo; otok Galon svjetleći stup; Osorski kanal lučko svjetlo; Sv. Andrija na Cresu lučko svjetlo; Rt Šilo svjetleći stup; Rt Saluga svjetleći stup; Unije lučko svjetlo; otok Alteze svjetleći stup; Tarska Vala lučko svjetlo; Palacoli svjetleći stup; Rovenska svjetleći stup i lučko svjetlo.

Pomorstvo:

Usavršenje sveze izmedju kvarnerskih otoka.

Ribarstvo:

Promicanje ribarstva poput onoga u Dalmaciji; povišenje zaklade za nabavu novih sprava; nabavu veće ladje za nadziranje i povišenje zaklade za odstranjenje pogibeljnih načina ribarenja.

Promicanje lova na šardele uvedenjem modernih načina lova i nabavom usavršenih sprava.

Bogoštovje:

Podpora akciji za uklonuće svećeničkog bira u naravi.

Nastava:

Stipendije za kandidate učiteljstva.
Promicanje poljodjelske poduke.
Podpora za glazbene škole.
Promicanje nautičke poduke.
Promicanje ustrojenja trgovačko-nautičkog tečaja u Novoj Baški.

Ustrojenje i preustrojenje obrtničko-nastavnih škola u Kastvu i Zametu.

Podpora obrtno-strukovnim tečajem, napose za kuhanje i za domaće gospodarstvo.

Proširenje živahnije poduke putujućih učitelja (osobito za gradjevni obrt, stolare kovače i t. d.) kod čega će se osobito paziti na didaktičku poduku u postojećim obrtnim zavodima i na savjete obrtnicima pomoću putujućih učitelja.

Podpora obrtno-nastavnim tečajem.

Promicanje poduke u čipkama, napose za podignuće domaće čipkarske obrti i za uvedenje mletačkog čipkarstva ovdje kod nas u Istri.

Obdržavanje putujućeg tečaja za pletenje koša u Dobrinju, te promicanje pletiva sa trstikom u Primorju.

Živahno pospješenje i podizanje pučkog školstva.

Dogradnja stolne crkve u Poreču.

Poljodjelstvo u najširem smislu rieči.

Vodogradnje.

(Uredjenje rieka i potoka, osušenje močvara, napeljanje vode za poduzeća. Nabava vode.)

Jedan od glavnih preduvjeta za gospodarski razvoj zemlje jest nabava pitke vode i vode za obrt, što se ima postići živahnom podporom za gradnju manjih vodovoda vodnjake i napajališta. Vlada će osnovu zemaljskog odbora za Istru za občenitu nabavu vode za kotare Buje Pula i Kastav i materijalno poduprieti bude li se pokazalo da je ta osnova stvarno i financijalno provediva. Vlada će poduprieti poboljšanje zemljišta dočim će takodjer priskočiti na pomoć s druge strane i većim radnjama oko uredjenja rieka, izsušenja močvara i t. d. čim budu za to zakonom propisani preduvjeti u smislu zakona meleoracijske zaklade stvoreni.

Za provedenja vodogradnja trebati će rok od 15 godina a da se iste postupice polag potreba i zbog tehničkih obzira dovrše.

Agrarne radnje pošumljenje i ostale šumsko-poljodjelske mjere.

Zakonito uredjenje i uporaba občinskih dobara i občinskih pašnjaka u Istri; promicanje umjetnog pošumljenja u Istri u vlastitoj upravi tim, da se pomnoži šumarske strukovnjake; promicanje poljodjelskog školstva; usavršenje pouke u gospodarstvu; podieljenje državnih štipendija za poljodjelske škole i šumarske škole priprave za ustrojenje praktičnih pokusno uzornih gospodarstva za promicanje umnog obradjivanja zelenine i za naobrazbu radnika, promicanje seoskih škola za kućno gospodarstvo, te za podignuće poljodjelstva pomoću putujućih učitelja.

Podpora i promicanje gospodarskih družtava i zadruga; podpora talijanske gospodarske sveze u Poreču i slavenske sveze u Istri.

Popora uljarskim zadrugam, vinarskim zadrugam mljekarskim zadrugam itd.

Podizanje proizvodnje krme ustrojenjem umjetnih livada i nagradjivanjem za poboljšanje pašnjaka na Krasu; poboljšanje obradjivanja kuruze; nabavu strojeva, i sprava; ustrojenje praktičko-uzornih gospodarstva za obradnju zelenine.

Podizanje stočarstva ustrojenje novih postaja za naskok, napose na Krasu; pomnoženje postaja za naskok krmača ustrojenje za naskok ovnova; podignuće postaja za letućinu; podupiranje pčelarskih zadruga i pčelara; podupiranje izložba za goveda i krmke; nagradjivanje gradnja za štale i pokusnih muzara.

Promicanje svilogojstva državnim podporama.

Uništenje filoksere i drugih štetnih životinjica i gljivica, i to podupiranjem većeg proizvoda američkog traja, nagradjivanjem i pojeftinjenjem američkog traja; podupiranjem privatnih i občinskih vinarskih škola kano i podporom za uredjenje vinograda filokserom uništenih polag zakonitih ustanova i sudjelovanjem zemlje.

Popunjenje živino-liečničke pomoći u pojedinih kotarih Primorja.

Ove mjere sa zemaljskog gospodarstva imale bi se provesti po programu nakon više godina, i to postupice polag potrebe i polag sredstava, a svršiti će se u roku od 15 godina.

Za umnu pripravu i provedenje ove zemaljsko-gospodarske akcije pobrinulo se je i za potrebite pripreme kod namjestničtva u Trstu.

Zdravstvene mjere:

Podpora i nagrada za očišćenje škodljivih dobava vode; za ustrojenje zdravstvenih vodnjaka; za odstranjenje odpadnih tvari i uništenje zbog stanja, što prouzročuje u Istri velik sliev mutnih voda, koje su leglom malarije, živahnije uništenje pelagre tim, da se dobavi odnosnim zakladama veća podpore.

Ne pretjerujmo!

Pod tim naslovom pišu nam 17. o. mj. iz Liburnije: Htio sam se jur do sada osvrnuti na nerazložno, neumjestno i izazovno pisanje nekog „*Opančića*" u riečkom „Novom Listu" iz srednje tobož Istre, ali sam to propustio svaki put zbog ugleda, što ga uživao rečeni list i u našim stranama i radi toga, što niesam želio, da izazovnem bezpotrebnu polemiku. Nu moja je strpljivost prekipjela danas kad sam pročitao posljednji dopis istog dopisnika „Iz srednje Istre".

U tom dopisu crta „Opančić" stanje našeg seljaka najcrnijom bojom. Naš seljak stoji na rubu propasti a od nikud savjeta, poduke, ni pomoći. Obiteljski život istarskog seljaka je uredjen na način izpod svake kritike. Kućegazda je navodno odviše rasipan, sinovi su većim dielom bezbrižne naravi, kućegazdarice nemaju baš nikakvog znanja za vodstvo dobrog kućnog gospodarstva; kćeri su većim dielom od majke razmažene i neuče ništa za budućnost svoga zvanja.

Zatim se je dopisnik oborio na odvjetnike, koji svi dobro prolaze, prem da ih imade više na jednom mjestu.

Najgore su prošli „Faktori, pozvani

medju narod", koji, mjesto da narod uče i vode sa radom i primjerom na dobru stazu života, bave se više oko udobnosti i naslade svog života, nego li za usavršiti posao svog zvanja. Njima ne služi za kažiput nauka velikog meštra *„idi i podučavaj"*, nego se drže svoje nauke *„živi i spavaj"*.

Kada je nužda, da se narod rabi za postignuti kakvu svrhu i za osjegurati si vlastiti interes ili ambiciju kaste, zove se narod na pomoć i obećavaju mu se zlatna brda i srebrena polja a bolja budućnost ne manjka; ali lukavi rade i pridržavaju za sebe sadašnjost.

Iz poduljeg dopisa priobćili smo samo markantnija mjesta, koja stavljaju u najtamnije svjetlo sav naš seljački stalež i svu našu intelegenciju. Seljak nemaran, lien i rasipan, a „pozvani faktori" sami oderuhi lienčine: *„živi i spavaj"*!

Mi priznajemo rado, da je naš seljak zaostao u svakom pogledu za seljakom naprednih zemalja, ali najmanje svojom a još manje krivnjom „pozvanih faktora". Znademo takodjer, da imadu pogrješaka i ti „pozvani faktori", ali ih nemaju više nego li ih imaju jednaki faktori susjednih i naprednijih naroda. Ti su faktori — ako se ne varamo — naši zastupnici, naše rodoljubno svećenstvo i učiteljstvo, naši odvjetnici, po koji činovnik, profesor, trgovac, kapelan i t. d., koji su nama svi valjda od prvoga do zadnjega osobno poznati, pa izmedju svih nepoznamo, po duši, nijednoga, koji bi se držao onog laskavog načela: *„Živi i spavaj«*.

Čemu dakle takovo pretjerivanje, tolike osvade i klevete na svu našu intelegenciju, kojoj su zasluge toliko puta u onom istom listu javno priznate?

Rana imademo žalibože na narodnom tjelu, ali niti su tolike niti takove, kako nam ih *„Opančić"* riše. Sječimo te rane rječju i činom svaki svojim šilama, te ćemo narodu više koristiti nego li ovakvim neistinitim i pretjeranim prikazivanjem stvari. (Ne čudimo se *„Opančiću"*, već gg. urednicima, napose g. Supilu. koji dozvoljava, da se ovakve pogrde sipljü u njegovom listu i na osobe, do kojih je i on još nedavno nešto držao. Op. Ured.)

Postolić.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Izborni sastanak.

Pula, 23. agustv 1908.

Danas u 10 sati u jutro obdržao se je prvi izborni sastanak za predstojeće zem. izbore. Gosp. nar. zastup. dr. Matko Laginja tumačio je narodu kako je došlo do novog izbornog zakona.

Prvi ovdći je to korak do narodnoga oslobodjenja a bude li u narodu volje i sloge doživiti ćemo još mnogo toga. Na Koncu govora, osvrnuo se je dr. Laginja na lopovsko pisanje socijalista koji su u jednom njihovom slov. organu turili crnu laž u svijet, da je Laginja pitao svakoga obluženika iz Velog Vrha K 300, i to još prije rasprave, izjavivši da inače on neće nikoga zastupati! Dr. Laginja s indignacijom odbija od sebe takvu crnu klevetu, izjavlja da se je u onoj parnici zauzeo sa svim silama, te da mu je savjest mirna, jer je učinio sve što je mogao *a niti je pitao niti je dobio od nijednog obluženika niti prebijene pare.*

Narod je pozorno slušao svojeg zastupnika i ogorčeno osudjivao pisanje socijalista. Valja biti moralno podpuno pokvaren za moći šta takova o jednom Laginji pisati! Ta za njega već i svako dijete zna da je upravo radi toga ostao siromah jer je do ludila ljubio svoj narod i radio je mnogo i mnogo puta badava za siromahe. Da je Laginja drugi čovjek, on bi si bio svojim znanjem stekao veliku svotu novca, dočim je javna tajna da njegovo financijalne okolnosti nisu najsjajnije, nu stekao si je neograničeno povjerenje i iskrenu ljubav svoga naroda koji Laginju svojim otcem naziva.

Nakon što je g. I. Stihović raztumačio narodu izborne srezove, skupštinari se mirno razidjoše.

* * *

Osim našega izbornoga sastanka obdržavali su svoje izborno sastanke koli talijanski socijalisti i njima podredjeni socijalisti te nazovi liberalni Taljani. Talijanski socijalisti zaključili su medju ostalim, da će postaviti u Puli kandidate za obću ili petu kuriju te su u tu svrhu pokrenuli jurve živahnu agitaciju.

Koparski kotar:

Iz buzetskoga krasa.

Na Rokovo, nedjelju 16. agusta, sakupilo se je u Klenovšćaku uzprkos veoma ružnom vremenu mnogo našeg naroda iz čitave Čičarije. Taj dan naši Krašani často zajednički sa Klenovčima Sv. Roka, a ove se je godine ujedno ondje obdržavala skupština, *izborni sastanak.*

Čim je svršila crkvena svečanost, otvorio je skupštinu g. Ante Justi c. kr. bilježnik u Buzetu. Pozdraviv prisutne protumači novi izborni zakon za pokrajinski sabor te preporuči narodu, neka se tim carskim zakonom i u ovom kraju posluži za čast i korist svoju i naše mile domovine.

Za njim prozbori g. *Ivo Sancin*, o njekim našim mjestnim pitanjima. Spomene želju Krašana glede odcijepljenja od buzetske i ustrojenja samostalne občine na Krasu.

Prema današnjim prilikama *sadanje će občinsko zastupstvo buzetsko tu želju rado uvažiti* te poduprieti. Čiči pak neka se sami medju sobom dogovore i slože, gdje, u kojem mjestu da bude sijelo te nove občine.

Med naše Krašane bacila se je, zpademo od kuda! — jabuka, da bi im se moralo dati takodjer i posebni sud. Dosad je naime tako uredjeno, da dolazi mjesečno jedan put sudac iz Buzeta u Klenovšćak, da ljudima sudi i kroji pravicu. Nebi bilo zlo, kad bi se moglo imati i čitavi sud. Nu nedajmo se varati! Mnogogodišnje a dosada bezuspješno nastojanje velikih i važnih občina D o l i n e i K a s t v a u tom pogledu nam dokazuje, da je vlada protivna sudbena okružja dijeliti. A u našem slučaju imade još i drugih važnih zaprieka. Više imade izgleda te bi se uspjelo kad bi se pitalo, neka dolazi g. sudac iz Buzeta mjesečno d v a puta a to jedan put kao dosad u Klenovšćak, a drugi pak možda u Lanišće. (Odobravanje govornikų).

Izvjesti napokon još o radu naših zastupnika na carevinskom viecu. Nadao se je kao i narod s njim, da ćemo danas i ovdje kojeg od njih viditi, a neugodno ih je vrieme zapriečilo.

Oglasi se još župnik E l l n e r te iznese nekoje veće potrebe ovog djela Čičarije, prema kojim predlaže i obrazloži resolucije: 1. selima *Brljavci i Černehi* neka se pomože sagraditi *šterne*; 2. pitanje *škole u Trsteniku* neka se čim skorije povoljno riješi; 3. *ovčarstvo* kod nas propada, na nekojim mjestima već ga je nestalo; sad bi se laglje moglo napredovati pošumljenjem goletina na Krasu. Nu puk gleda u tom pogledu sa velikim nepouzdanjem na vladin rad bojeći se naime, da kako su vladini organi dosada branili u pošumljenim mjestima pasu tako da će im kasnije njekati pravo plastničtva na nje. Vladini šumski organi morali bi i svojim nastupanjem i živom riječi narod osvjedočiti, da je ta bojazan posve bez temelja.

Narod bi se laglje umirio, a gotovo se za pošumljenje gotovo zanimao.

K tim resolucijam dodaje g. Sancin još 4: urediti pitanje škole u *Rakitoviću*; 5. cestu iz Lupoglave do Lanišća od vlade već predloženu *produljiti* čitavim Krasom do ono Brest-Rakitović

Zatim g. predsjednik A. Justi zaključi skupštinu.

Skupštinari dobrim djelom ostaju još zajedno u prijateljskom razgovoru. Zaorila je i pjesma, a dobre volje, kako smo bili, sakupismo kod župana Roka Šverko u zahvalu za njegovo gostoljubije i svoticu za „Družbu C. i M."

Sazivateljima sastanka i našim vrijednim prijateljima iz Buzetšćine hvala na trudu i ljubavi. Bog njima i narodu blagoslovio!

Sutradan, 17. agusta obdržavala je „Bratovština Sv. Roka, pogrebno podpor. društvo u Klenovšćaku" godišnju redovitu glavnu skupštinu. „Braće" je mnogo pristupilo. Pod ravnanjem dosadanjeg predsjedničtva. kojem je načelu obć. savjetnik Ante Bradetić te braća Roko i I. Šverko, društvo lijepo prolazi. U novi odbor je izabrano dosadašnje predsjedničtvo, ostali su se odbornici djelomice promjenili.

„Braće" imade takodjer iz susjednih sela. Umro je u prošloj upravnoj godini jedan subrat, Ivan Bradetić iz Klenovšćaka. Takova su društva našem puku veoma koristna, a zadovoljni smo, što možemo javiti, da ih imade po našem Krasu više, naime još u Lanišću i Račjojvasi, pod drugimi doduše imeni ali za istu svrhu. Cvala puku u bar!

Voloski kotar:

Mladomisnik.

Veprinac, 22. agusta 1908.

Pet je tomu već godina, što sam iz čarobne Opatije parobrodom zaplovio put Rijeke, te ugledao na visokom brežuljku Veprinačku crkvu. Činilo mi se, da čuva ona svoja sela raztrešena po strminama. Lijepi njezin položaj zadivio me, zaželio sam jednom barem do sita naužiti se divnog vidika koji se znatiželjnom oku pruža na cijeli Kvarnerski zaljev.

Ove pako godine, evo ti krasne prigode! Čitao sam na ukusno priredjenom pozivu, „Dodji, dragane, na moju prvu sv. misu, koju ću Svevišnjemu prikazati na Veprincu dne 2. kolovoza 1908. Vinko Zigulić, mladomisnik."

Ostavi gradsku prašinu! njesto mi govorilo, hajd na Veprinac, sada ili možda nikoda više u životu. Hajd! u središte neobičnog slavlja i radosti. Uznojio sam se hodeć uzbrdo iz Opatije po lijepo uredjenim serpentinima. Ništa zato! Svakim mi korakom ljepši vidik naplaća trud. Nu, čustvo radosti obuzelo je sve moje srce, kad sam se pomješao medju dobre vjernike, od kojih pogled pun miline i suza radosnica umah mi posvjedočiše, da očekuju u mladom božjem slugi hrabrog vojnika, koji će pod Isusovim barjakom braniti prava sv. vjere, a zajedno braniti prava naroda svoga.

Krasan je to bio dan u ljetnom suncu, i svečan za opće poslovanu rodbinu, prijatelje i poznate, koji su od blizu i daleka pohrlili u velikom broju na Veprinac, da budu svjedoci pristupa žrtveniku neoskrnjenom Jaganjcu!

Zvona su zvonila. Mužari neprestance pucali. Zastave se vile. Slavoluci bogato izkićeni sa zelenjem i cvijećem, a različiti napisi tumačili narodu slavlje te ga pozivali na učestvovanje.

Oko 9 i pol sati svratilo se mnoštvo naroda u rodjačkoj kući u Zagradu pak se zaputilo u cvijećem, vjencima i znakovima svećeničke časti krasno nakićenu crkvu sv. Marka, gdje je mladomisnik uz rukovodjenje preč. gosp. dekana Frana Ryslavy-a te mnogobrojnu podvorbu okolišnih svećenika pred više stotina pobožnih vjernika krjepko i oduševljeno zapjevao Slavu Svevišnjemu Bogu. Odgovarao je opatijski djakovački zbor, pod vodstvom poznatog glazbara g. učitelja Matetića. Složno, milo glasno i precizno je izvadjao hrvatsku misu, posvećenu ovom prigodom mladomisniku. Hvala na užitku! Rado bih da ga dujem često puta, makar svake nedjelje. A da bude tumačem općenitog ushićenja i da je, ako moguće, još poveća, popeo se na propovjedaonicu domaći župnik upravitelj veleč. g. Zorko Klun, uznosito govorio o uzvišenom dostojanstvu svećeničkom i sjetio mladomisnika dužnosti, koje ima vršiti osobito u sadašnje vrijeme, kad je iskvaren svijet nakanio potkopati temelje kršćanskoj slozi, bratstvu i ljubavu.

Poslije svečanog čina evo nas u bratskoj ljuba oko nakrcana stola u roditeljskoj kući, da u radosti sprovedemo još koji čas u družtvu simpatičnih gostova. Nazdravicu naslovio je mladomisniku g. propovjednik, a g. rukovoditelj presretnim roditeljima, bratu i sestrama, koji su na onaj dan iz ruke ljubaznog sina, odnosno brata primili presveto Tijelo Isusovo. Nije se zaboravilo ni na zdravice domovini našoj (g. učitelj Iskra) u koje pomoć se za družbu sv. Ć. i M. sakupilo 61 krunu i 61 filir. Razumije se, da su Opatijski slavulji i za stolom neumorno pjevali te time mnogo doprinjeli, da se je ovo svećeničko rodbinsko i pučko slavlje tako ugodno započelo i svršilo.

P. S. Oprostite g. uredniče, da se ovim dopisom javljam toli kasno, očekivao sam naime izmedju stotina svjedoka spretnijeg pera.

* * *

Halubljo mjeseca kolovoza 1808.

Grudi nam se šire od zadovoljstva kada čujemo, da se naš puk diže već i budi posvuda, pa i u najzabitnijim mjestima Istre, a težko, vrlo težko nam je pri duši, gdje moramo napolje sa žalostnom činjenicom, da još naime dobar dio Kastavštine čami u nesviesti i podpuno dizorganizacije. Taj se predjel, kojemu je središte sv. Matej, zove se Halublje, a u njemu ima do četiri tisuća stanovnika. Ljudi su bistroumni, marljivi, dosta imućni i na svako dobro pripravni, nu radi nemara pozvanih na to čimbenika ne vidi se medju njimi ni knjige ni novine, ni čitaonice ni podružnice, ni pjevačkog ni tamburačkog zbora, u kratko — nikakvog znaka duševnog života, jer se još uvjek držimo one: Budimo s Halubljanom i za Halubljana, samo onda, kada su izbori, a inače gradimo i nadalje kotar ko i otac.

Ali moji dragi Halubljani tako nesmijemo napried. Ugledajmo se u primjer naše braće i suobćinara s one strane grada Kastva t. j. prema Učkoj. Tamo imadu mala sela ili županije u ia Rubesi, Jušići Perenići ili Mihotići svoje „Narodne domove" svoje čitaonice, svoja radnička podporna društva, svoje podružnice, svoje pjevačko i tamburaško zborove, a kod nas svega toga ni za liek.

Dignimo se dakle na noge, i mi Halubljani, koji nezaostajemo ni žepom ni glavom za tom našom braćom pak se složimo i osnujmo družtvo ili družtva, koja bi najviše prijala našim željama i našim potrebama.

Na posao mili moji Halubljani, da ne budemo najzadnji medju najzadnjimi.

Razne viesti.

Ustanovna skupština hrv slov. akad. ferijalnog društva za Istru.

Kako javljeno subotu dne 22. t. mj. obdržala se ustanovna skupština hrv. slov. akad. ferijalnog društva za Istru, a na koncu doživili smo ustanovljenje dviju takvih društava. Na predlog g. Stojana Brajše da se promjeni paragraf koji go-

vori o svrhi društva, u smislu da će društvo raditi na katoličkom-demokratskom temelju, razvila se je živahna rasprava, u kojoj su sudjelovali stud. phil. Butković i Defar za Brajšav predlog, Lazarić, ... i ... proti, te još drugi. Na koncu se je manjina odalečila i odmah se konstituirala u akademičko ferijalno družtvo «Dobrila», izabravši predsjednikom g. Stojana Brajšu. Većina se pako konstituirala u akademičko družtvo «Istra» izabrav predsjednikom gosp. Slokovića.

Do potrebe o tom više.

Visoko odlikovanje.

Njeg. Veličanstvo car i kralj Franjo Josip I. odlikovao je, prigodom njegovog rodjendana 18. kolovoza 1908. gospodina Andriju Milčetića, c. i k. višeg počastnika mornarice, zlatnim križem, a g. Antona Franki c. kr. višeg počastnika mornarice sa srebrenim križem s krunom.

Gosp. Milčetić rodjen je u Dubašnici na otoku Krku, te služi vjerno i pošteno već preko 30 godina, te je već dne 2. prosinca 1898, bio prvi put odlikovan srebnenim križem.

Gosp. Anton Franki rodjen je u Omišlju na otoku Krku te već služi 22 godine.

Našim domorodcem i rodoljubom, iskrene čestitke.

Za našu Istru! Velika družbina svečanost u Zagrebu.

Kako je već poznato, priredjuju naši Cirilo-Metodski zidari u Zagrebu dne 6., 7. i 8. rujna o. g. veliku pučku svečanost pod nazivom: „Istarska berba". U dogovoru s našim zidarima zaključilo je ravnateljstvo Družbe obratiti se na vidjenije rodoljube u Istri, da za tu veliku rodoljubnu zgodu pošalju u Zagreb nekoliko dobroga istarskoga grožđja.

Po vijestima što ih je družbino ravnateljstvo do sada primilo, naišla je rodoljubiva namisao naših zidara na opće odobravanje i veliki odziv. Ako tkogod nije primio poziva, može jednako skupiti nešto grožđja u košaru i poslati u Zagreb.

Pošiljke nek se odpreme već 4. rujna da stignu u pravo vrijeme u Zagreb.

Naslov: Klub Cirilo Metodskih zidara u Zagrebu.

Naši vrijedni zidari računaju da će oni to grožđje dobiti na dar dok su, ustreba li, pripravni platiti troškove prevoza.

Tko ima dakle lijepoga grožđja ili dobrih smokava, neka se sjeti naših požrtvovnih zidara.

Poduprimo naše vrijedne prijatelje u njihovom velevrijednom nastojanja oko napredka naše družbe.

Napried za Družbu!

„Jorgovan".

To je ime koledara za mladež za godinu 1909. (treći tečaj) što ga je uredio gosp. Josip A. Kraljić, nadučitelj družbine škole u Malom Lošinju, pozpati omladinski pisac i urednik najsavršenijeg dosadašnjeg omladinskog lista «Mladi Istran». Koledara će doskora izaći tiskom i nakladom narodne tiskare Laginja i drug. u Puli, a ciena, mu je ustanovljena na samih 50 para, dok mu je vriednost kud i kamo veća.

Nije to obični koledar za «geschäft», to je pravi pravcati narodni koledar za mladež, sa plemenitom uzgojnom svrhom te je toga radi rodoljubna dužnost svakoga Hrvata, da ga kupi, te da ga umućnici kupe i daruju siromašnijoj djeci pučkih škola. Najljepši najkoristniji i najmiliji je to dar vrlome učeniku, a i za malovriednoga učenika vriedi zlata jer ga odvraća od igre i plandovanja, te će ga sjegurno zanimati krasne ilustracije i zanimive pripoviesti što se u njemu nalaze.

Osim svih mogućih koledarskih viesti imada obširno rodoslovje naše Vladarske kuće, Poštanski cjenik, Mjere, Novac, Sliedi sijaset priča i pjesmica, zatim kratki životopis E. Kumičića, V. Cara, R. Katalinića i A. Tentora. Okreneš stranicu i eto ti hrvatske pjesmarice sa najbiranijim pjesmama. Sliedi računica i kamatska skrižaljka. Da prodješ još koji ugodan čas eto ti zabavice sa finim ilustracijama. Dolaze smješice, gatalice i. t. d. i držim da je toga već dosta za samih 50 para!

Na obranu poštenja rodoljubnog župnika.

Vleč. M. D. Krmpotić hrvatski župnik u Kansas City (N. Amerika) piše nam sliedeće redke koje rado priobćujemo:

Neke novine razglasiše po Istri i drugdje ovu laž: da je vlč. gosp. Josip Kompare bivši narodni zastupnik i župnik slovenski, svukao mantiju i otvorio birtiju i drugo.

Laž nije ništa častnoga, a ovakova naposе. Ovaj muž pun volje i rada, uztrajnosti i marljivosti sada radi neumorno medju Slovencima u gradu Kansas city, u državi Kansas, gdje je namješten od biskupa Lillisa, da bude duhovnikom Slovencima sa Kupskih strana, koji se ne htjedoše priključiti Hrvatima akoprem su susjedi u domovini bili, nego se priznavaše Njemcima i njemački fratri vodiše ih u svoje kolo. Njemu je na čast, da je osvjestio ovaj zavedeni narod, i mnogo godina već zlorabljeni. Došao je ovamo iz države Louisiane kamo je pošao sa svojim narodom da mu bude vodjom, ali nesavjestna agitacija prevoznih družtava prevarila je narod i kolonija se je razpala. On radi ovdje i uzpjeva u radu kupiv župnu kuću i zemljište za crkvu koja se dogradjuje.

Vjenčani.

U Zagrebu vjenčao se profesor na državnoj gimnaziji u Pazinu g. Zvonimir pl. Daroghi sa gdjicom Micikom Pliverić.

U Trstu vienčao se g. R. Kalčić sa gdjicom. Julijom Tromba. Bilo sretno jednim i drugim!

Penzioni zavod česko-slavenskog novčarstva u Pragu.

Prema primljenim informacijama, biće pravila toga društva potvrdjena već tekom ovog mjeseca, te obzirom da se približuje posljednji rok za upis (28. kolovoza ove godine) potrebno je, da bi zavodi, koji su obvezani na osiguranje, svoj pristup čim prije najavili. — Bliže obaviesti daje dragovoljno Osnivački odbor Penzionog zavoda česko-slavenskog novčarstva.

Javni sastanak u Boljuncu.

Primili smo obširan dopis o znamenitom javnom izbornom sastanku držanom prošle nedjelje u Boljuncu, te nam je vrlo žao da radi pomanjkanja prostora moramo odgoditi za drugi broj njegovo objelodanjenje.

Promaknuća.

Ovih dana bijahu promaknuti iz X. u IX. platežni čin nekoji školski nadzornici, učitelji vježbaona i t. d. medju njimi školski nadzornici gg. Ivan Bunc u Pazinu, Hinko Dominko u Kopru, učitelj vježbaone g. Ante Dukić u Gorici i t. d. Čestitamo!

Imenovanje.

Ministar trgovine imenovao je g. Ivana Cibića računarskim asistentom kod c. kr. pomorske vlade u Trstu.

Mjesto poručnika.

Kod lučkog kapetanata u Trstu imade se popuniti mjesto poručnika, našto upozorujemo sve one, koji imadu potrebite kvalifikacije.

Upravitelj pomorske vlade u Trstu.

Ministarstvo trgovine povjerilo je upravu c. k. pomorske vlade u Trstu dvorskom savjetniku g. Antonu Delles u pridieljenomu do sada rečenomu ministarstvu.

Novom upravitelju podieljeni su „ad personam" dohodci IV. plat. čina.

Imenovanje.

G. Artur Fabiani imenovan je vinarskim nadzornikom za Primorje sa sjedištem u Trstu.

Uredovna tajna naših „popdrila".

U tršćanskom „Židovčiću" pobija neki talijanaški piskar točku po točku utok, što ga uložiše naši rodoljubi u Cresu proti netom minulima občinski izborima. Mi nepojmimo kako je taj piskar došao do toga utoka, pošto je isti bio namenjen pol. oblasti, odnosno c. k. namjestničtvu u Trstu. Odatle se vidi koliko držo creski popdrili do uredovne tajne, koja bi morala biti svetom svakoj javnoj oblasti.

Umro načelnik.

U subotu preminuo je občinski načelnik g. Mihovil Novelka u Miljah. Izabran je bio načelnikom nakon kompromisa socijal-demokratske stranke sa lažiliberalnom talijanskom strankom.

Počivao u miru!

Novi vinski zakon i njegova provedba. Kako je poznato imao je da stupi u kriepost novi vinski zakon još mjeseca decembra prošle godine. Ta provedba se zategla radi imenovanja vinarskih nadzornika, koji će imati da nadziru pivnice i konobe.

Sada, da se napomenuta kontrola što prije provede, složiše se ministarstva poljodjelstva sa zemaljskim oblastima, te je bilo odlučeno, da se imenovanje inspektora obavi privremenim putem u prošloj sedmici.

Izabralo se devetnaest inspektora, a za 1. jenara dojduće godine imenovat će se i drugi.

U svrhu, da se istovremeno uvede inspekciona služba u svih pokrajinah austro-ugarske monarkije, bijahu već novoimenovani inspektori pozvani, da se prijave u odnosni pripravni tečaj, koji traje deset dana.

U tom slučaju dobivaju inspektori sve teoretsko-praktične poduke glede držanja, obvezatnosti i dužnosti, koja ih čeka na temelju novog zakona.

Inspekciono će službovanje započeti prije nove berbe.

Narodni darovi.

Za „Družbu sv. Ćirila i Metoda" primili smo na predlog veleč. g. Zorka Klun, župeupravitelja u Veprincu, sakupljen iznos prigodom konstituiranja „Narodne čitaone" u Poljanama

u Poljanama . . .	K	17·80
Zadnji izkaz . .	K	600·72
Ukupno . .	K	718·52

Narodni darovi poslani ravno družtvima.

Na počast uspomene pokojnog Ivana Bradetić-a iz Klenovščaka sakupilo se je za „Družbu" te otposlalo direktno na ravnateljstvo iste iznos od K 28·20.

Darovaše sliedeći: Bradetić Antun sin pokojnikov K 4·—; po 2 krune: gg. Frankola Franjo, c. kr. vjeroučitelj, Vodička Josib župnik, Ellner Ante župnik, Senković Mate Soldatić, Posedel Josip iz Klenovščaka, Šverko Grgo iz Vodica; po 1 krunu gg.: Šverko Ivan i Roko, Bradetić Ivan, Floridan Jure, Ivo; po 40 para; Bradetić Ivan, Bradetić Marko, Šverko Ivan, Šverko Josip i Rabak Marko; po 10 para: Bradetić Josip i Šverko Juraj.

Propala banka Zotti i dr. u New-York, Kastavci i naša „Družba".

Izmedju oštećenika, koji su uložili svoj krvavo zaslužeui novac u Americi kod propale banke Zottieve da im ga u domovinu šalje, oštećeno je i više Kastavaca na stotine i hiljade kruna; njekoji, u većim iznosima, kao braća Ivančić kod Puhari svaki po K 2500 itd. Medju oštećenicima nalazi se i naša „Družba sv. Ćirila i Metoda" za Istru.

U Bessemoru Pa. obdržavali su naši Kastavci zabavu, sakupiv sa nu takozvani „piknik" na kojem su sabrali izmedju 154 nijih, od kojih 126 občinara kastavskih i 28 susjednih Hrvata iz Istre i Primorja, lijepi iznos od 55 dolara i 50 cent., kojih je g. Josip Vlah iz Bessemora odposlao u aprilu o. g. putem banke Zottieve gosp. Josipu Valentinu u Jurdanima sa iznosom od 272 krune, da ih ovaj sa izkazom prinosnika „Družbi" predade uz želju, da se imena prinosnika u novinama tiskaju, da svatko znade što je darovao „Družbi". Valentin, koji se je medjutim povratio iz Amerike, dobio je od prijatelja Vlaha pismo i iskaz prinosnika, u novca primio nije, tako je taj tobožnji veliki rodoljub Zotti nasamario i samu „Družbu" kako je žaliboże mnogo hrvatskoga novca na štetu tužnog naroda požderao.

Prijaviti će se kamo treba, nebi li se štogod iz stečajne mase spasilo.

Je li moguće!

Talijanski listovi Primorja priobčiše viest, da je austrijska vlada zabranila parobrodarskom „Ugarsko-hrvatskom družtvu na Rieci daljne izlete sa svojim parobrodima u Dalmaciju i na kvarnerske otoke.

Ova zabrana da je uzsliedila radi toga što su hrvatski izletnici sa parobrodima rečenog družtva često izazivali talijanske gradove i talijansko pučanstvo naših obala i istarskih otoka.

Premda nam je težko vjerovati, da je izdana takova zabrana, ipak se nebismo čudili, kad bi u istinu izdana bila. Austrijske oblasti postupaju još uvjek s našim narodom s ovu stranu monarhije kao sa tudjincem predajuć ga na milost i nemilost sad Niemcu, sad Madjaru, sad Talijanu. Znatiželjni smo u ostalom kako će tu i ako je izdana, opravdati na kompetentnom mjestu.

Stupovi talijanstva u Istri.

Na izpitu dročjeg zabavišta „Attilio Coffer" u Pazinu odlikovali su se osobito sliedeća djecica: Josipa Jakuš, Marija Sušanj, Jolanda Mreck, Marija Drndić, Jelena Mrak, Frane Klisec, Umberto Gabrielić i Jakov Mičan.

Imena i prezimena ove djecice pisana su doduše talijanskim pravopisom, nu da su djedovi te djecice došli u Pazin iz Rima nebi valjda uztvrdio ni najbiesniji pazinski talijanaš.

Evo drugog dokaza o talijanstvu Istre;

U Velom Lošinju ustrojiše novo talijansko družtvo pod imenom: „Società democratica". U novi odbor izabrani su sliedeći Velošelci:

M. Baričević, G. Furlanić, A Furlanić, C. Barbalić i A. Sopranić.

I ovi se pišu talijanskim pravopisom ali da su starinom Talijani nebi im vjerovao ni ćoravi Jork.

Imenovanje prisjednika kod trgovačko-pomorskog suda u Trstu.

Ministarstvo pravosudja zadovoljilo je konačno davnom zahtjevu naših odvjetnika i njihovih stranaka u Trstu, a zadovoljilo je zakonu tim, što je imenovalo nekolicinu slovenskih i hrvatskih trgovaca koji će vršiti kod tršćanskog pomorsko-trgovačkog suda čast i službu prisjednika.

Do sada je trgovačka komora u Trstu svake godine predložila iz svoje sredine talijanske prisjednike, koje je sud k razpravama pozivao. Naši su se odvjetnici uzalud tužili, da ne mogu na trgovačkom sudu voditi slovenskih ili hrvatskih razprava jer talijanski prisjednici nisu poznavali našega jezika, ili ako su ga i poznavali nisu ga htjeli priznati da ga poznaju. Oni su dapače prosvjedovali svaki put kad su naši odvjetnici tražili razprave u našem jeziku. Sada je ministarstvo dielomično mimoišlo predlog trgovačke komore u Trstu te imenovalo četvoricu naših trgovaca i vještaka, koji će prisustvovati hrvatskim ili slovenskim razpravam. Tršćanski talijanski listovi, napose židovski „Piccolo" viče proti toj „novotariji" ministarstva kao da su pobiesnili. Ali ini viku ništa ne pomaže jer je zakon jači od njihove vike i buke.

Listnica uredničtva.

Dopisniku iz Beršeča:

Onaj iznos nismo primili.

Br. 1481.

Oglas jeftinbe.

Na 31. tekućeg augusta od 10 sati prije podne do podne držati će se u općinskomu uredu u Veprincu-Ičići javna jeftinba za odati poduzeće gradnje novog groblja kod Sv. Petra u Poljanama, najpovoljnijemun udiocu ispod odvjetne cijene od 11.555 K 15 hel.

Ponude pisane i biljegovane sa biljegom od 1 K kojim se ima priložiti namira ove općinske blagajne o uloženom vadiju u iznosu 577 K 75 hel. imaju se predati podpisanomu zapečaćene najkasnije do podne gori naznačenog dana.

Točno o podne će se otvoriti i popisati dane ponude.

Općinski odbor si pridržaje prihvatiti onu ponudu koju bude smatrao najpovoljnijom.

Tehnički projekt radnja može se pregledati u ovom općinskom uredu u vrijeme uredovnih sati, i doznati ostale uvjete.

Glavarstvo občine

Veprinac-Ičići, 13. augusta. 1908.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda

dobivaju se u

tiskari **Laginja i drug. u Puli**

prije (J. Krmpotić i dr.)

uz cienu od 2 do 10 para.

Br. 189.

Razpis natječaja.

Dozvolom c. kr. Namjestničtva u Trstu od 24/7 t. g. br. VII-102/25 908. otvara se ovim natječaj za jednu izpražnjenu štipendiju od br. 800 (osam sto) štipendijalne zaklade pok. Antona Sučić odvjetnika u Zagrebù.

Natjecati se mogu, mužki potomci zakladateljevih rodjaka braće Ivana i Jakova Sučić od mužke i ženske loze, koji polaze hrv. srednje škole.

Molbe podkriepljene:

1. Krstnim listom; 2. svjedočbama od dva poslednja poljeća; 3. dokazom poriekla od braće Ivana i Jakova Sučić, imaju se podnesti podpisanom u roku od 6 tjedana t. j. uključivo do 3. listopada te godine.

Župni ured

u Dobrinju 22 kolovoza 1908.

Iv. Trinajstić
župnik

Četiri posjeda

prodaju se pod dobrim uvjetima. Jedno imade obseg od 250 rali, a tri nešto više od 100 rali, isti se nalaze u Istri blizu željezničke pruge Trst-Buje.

Na svakom posjedu nalazi se velika nasada amerikanske loze; jedan posjed od ovih veoma je prikladan za tjeranje trgovine s vinom.

Točne informacije mogu se dobiti kod gosp. Eduarda Dolenec-a, veleposjednik u Orehku kod Prestranoka, ili kod gosp. dra. Mateja Pretnera, odvjetnika u Trstu, Via Nuova kbr. 13.

Želudčane kapljice

prije zvane i poznate pod imenom

Markove kapljice

sredstvo proti slabosti želudca, imenito proti pomanikanju teka za jelo, proti grizu i grčevima u želudcu i trbuhu, proti nadutosti od vjetrova. Poslije teškog masinog ili preobijnog jela podupiru naravnu probavu. 1 tucet 4 K, 5 tuceta 17 K. 10 tuceta 32 K, franko postavljeno na svaku poštu.

* * *

Molim izvolite mi poslati još 12 bočica želudčanih kapljica jer mi nužno trebaju pošto na meni upravo čudotvore. Božo Pazić, Kaštel stari.

Molim pošaljite mi jedan tucet kapljica pošto pošto sam uvjeren već kod prijažnih naručba da djelaju izvrstno, te ću svakom zgodom isto mojim prijateljima preporučiti. — Ovakovih dopisa, koje ne mogu sve ovdje navesti imadem još mnogo, te stoje svakome na uvid.

Ove kapljice pripravlja samo Gradska ljekarna u Zagrebu, pak zato treba kod naručbe pisati točno na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb,

polag trga sv. Marka 20.

Prva slavenska tvornica ura za torujeve

Franjo Moravus,

BRNO. Nova ulica 25. MORAVSKA.

tvori i razašilje

ure za crkvene zvonike, dvorce, škole, tvornice, --vlečnice, ljetnikovce --

samo u izvrstnoj izradbi vrlo jeftino.

Čuveno madzarne ure.

Cienici šalju se na zahtjev badava.

Najviše odlikovanje za izvrstne proizvode

IZVOZ.

Hrvati i Hrvatice!

Sjetite se svakom zgodom »Družbe sv. Cirila i Metoda« za Istru. Upotrebljavajte Družbine marke, a svaka zapada samo 1 novčić. Kupujte uvjek Družbine žigice, cigaretni papir i druge proizvode.

Pazite na djecu!

Kad su vam ranjava ili imadu kraste osip, crvenilo na koži ili bud kakove nečistoće na tijelu, upotrijebite izvrstnu mast zakonom zaštićenu iz ljekarne *Pečić* sada *dr. B. Vouk — Zagreb.* Djeluje najuspješnije kod svake vrsti rana (rezotine, ogrebine, opekline itd.), kod prekomjernog znojenja noguh i tijela te nebi smjela nijedna kuća biti bez glasovite

masti za djecu.

Čuvajte se patvorina!

Cijena kutiji K —·60.

Dobiva se u svim ljekarnama.

Glavno skladište:

Ljekarna PEČIĆ sada dr. B. Vouk

ZAGREB.

KNJIGA

bez koje ne smije biti nijedan Istarski Hrvat

je

„Novi Izborni Zakon za Sabor Istre“

Pučkim načinom protumačeno, i jednom zemljepisnom kartom utrđ.

Ciena 1 K.

Naručuje se kod

Tiskare Laginja i dr. - Pula.

Širite „NAŠU SLOGU“.

PEČATE

iz GUME izradjuje tiskara

Laginja i dr.

Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

est elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod **slega, reume, astme** (teškog disanja), **nesapavanja, zujenja u uhu, neuralgije, slavobolje** (migrene) **kucanja srdca, zubobolje, muževne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice** (epilepsije), **mokrenja postelje, nejasnosti, neovjestice, naglušnosti, drhtanja na tielu, influence skopčane sa boleću hrbta, hlidila** (malokrvnosti), **želudčanih grčeva, bezteženosti, lochiaza, pusokrvnosti, svih udnih grčeva, kapochondrie, tjelesnih grčeva, hämorrhoida, kao i kod svesbće slabosti** itd. služi kao nenadkriljivo sredstvo, pošto electro-magnetička struja cielim čovječnim tielom djeluje, čime se rečene bolesti u najkraćem vremenu izliče.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrizovanje tiela upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremenom kroz tielo prolazi, dočim naprotiv tomu struja electro-magnetičnog križa ili zviezde, R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tielo djeluje, što svakako bržem zliečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stare bolesti izliečene su sa mojim strojem posve! Od izliečenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvale kao i od odličnijih stojeva izdane svjedočbe i priznanice iz sviju strana svieta pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje stoje svakomu u svako doba na uvid. **GDJE NIJEDAN LIEK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi bio izliečen najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj **dvostruki electro-magnetički križ ili zviezda R. B. br. 86967 osobite se hvali i uživa vanredna dopadnost poradi svoje izvrstne ljekovitosti.**

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabe gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostarjelih 20 godišnjih kroničnih bolestih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Ponečem ili ako se novac unapred pošalje, razašilje glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V/41. Kolar,

Vadaszutca br. 34.

○ ISTARSKA POSUJILNICA u PULI ○

Prima zadrugare, *koji uplaćuju sadružnih dielova jedan ili više po kruna 2.*

Prima novac na štednju od svakoga, *ako i nije član te plaća od istoga 4½% čisto bez ikakvog odbitka.*

Vraća na štednju uložene iznose *do 1000 K bez predhodnog odkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uloženja suglasno ustanovio vedi ili manji rok za odkaz, uz odkaz od 8 dana.*

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, *i to na hipoteku ili na mjenice i sadružnice na garanciju.*

Uredovni sati svaki dan *od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslie podne; u nedjelju i blagdane zatvoreno.*

Družtvena pisarna *i blagajna nalazi se u viale Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.*

Ravnateljstvo.

Narodna Tiskara i Knjigovežnica

LAGINJA i drug.

prije J. Krmpotić i drug.

Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALANTERIJSKE RADNJE

SAMA IZRADJUJE PEČATE

IMADE U ZALIHI TISKANICE I KNJIGE ZA P. N.

OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KONSUMNA DRUŠTVA

TROOVAČKE KNJIGE, PISANKE ZA ŠKOLE, PISARSKE I PISARSKE POTREBŠTINE

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.